

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési díj

Évi díj postán vagy helyben házhoz
kiszámlázva:

Egy évre 12 frt.
Félévre 6 frt.
Negyedévre 3 frt.
Egy hónapra 1 frt.
Egy napra 10 cent.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepekét követő
napok kivételével.

Hirdetési díjak:

Ötödik hasábozott garmond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadó hivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyiteltéri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-szénuteza 16. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873 második félévi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésbe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
szteletpéldánnyal szolgálok.

A „KELET” kiadóhivatala

Törvényhatóságainkhoz.

A törvényhatóságok kikerekítésének kér-
dése e perczekben szünetel, míg országgyű-
lésünk a most készülő törvényjavaslat alapján
az állami életünkben oly nagy horderejű munka
keresztülvitelében követendő elvek megállapítását,
a kérdés mikénti megoldását végleg elhatá-
rozza. A szünetet felhasználjuk; a csöndben
inkább hallható lesz szavunk.

A törvényhatóságok területi kiegészítésé-
nél minden tekintetben követendő eljárás, je-
len esetben is oly kérdések helyes megoldá-
sától feltételezhető, melyeknek nem kielégítő
megfigyelése és csekély tekintetbevétele már
a bíróságok szervezésénél is tetemes hiányt
tüntetett föl.

Jelenleg fennálló törvényhatóságainknak
a fölötti panasza, hogy saját autonóm kér-
deiknek elintézésén kívül alig nyílik tér,
hol a messzebbre terjedő, állami érdekek tá-
mogtatásában megpróbálhatnák erejüket: a tör-
vényhatóságok területi rendezésének, kérdésé-
nél véget érhet. Nem oly kérdés ez, mely

meglevő törvényhatóságaink beleszólása nél-
kül a célnak és oly sokféle ágazó igények-
nek megfelelőleg, helyesen megoldható lenne.

Hisszük, tudjuk, hogy e tárgyban leendő
véleményadásra törvényhatóságaink valamikor
föl lesznek szólítva, azt is hisszük, hogy az
ily felszólítások folytán tett javaslatok több-
nyire a kényszerűség szülte lankadság jelle-
gét hordják magukon; éppen ezért, adjanak vé-
leményt törvényhatóságaink, felszólítás nélkül,
mint olyanok, melyek saját, kisebb területre
szorított, specielis érdekeiknek legalaposabb
ismerői.

Az ily vélemények, természetesen, igen
sok tekintetben elütők lehetnek egymástól;
lehet, hogy a munkát igen megnehezítene;
azonban a különféle, sokoldalú érdekek meg-
figyelésére s e végre egy, a lehetőségig tö-
kélylyel bevégzett munkát, szép eredményé-
re vezetnének.

Az egyes törvényhatóságok saját érdeké-
ben áll hát, hogy magok készítsenek javasla-
tokat a törvényhatóságok területi, törvényke-
zési, katonai, honvédelmi beosztása és beren-
dezése iránt, e javaslatok közzétételén kölső-
nösen az egyes törvényhatóságokkal vétesse-
nek szigorú bírálat alá és így terjesztessenek
föl az illetékes helyre, hogy így, ugyszólván,
maga az egész országrész nyilatkoztassa ki
a minster és az országgyűlés előtt a közóhajt,
mely lehetőleg tekintetbe vétetvén: az egyes
törvényhatóságok netaálai beolvastatása, vagy
más alaku kikerekítése sokkal kevesebb ne-
hezséggel fog találkozni, mint az ohajok ilyes
nyilatkozása nélkül, s legfőképp éppen ország-
részünk van, sajátos territorialis viszonyainál
fogva, abban a helyzetben, hogy ugyancsak
szükség van lehető figyelembevételére minden
vidék specielis ohajainak. Mert a százados
gyakorlat és megszokás már-már természet-
sekké változtatta a legtermészetellenesebb confi-
gurációkat is, s ha az úgy szólván összenőtt és
forrott részek nem közegyetértéssel, hanem
erőszakkal fordítatnak egymástól el: ennek
hátrányos következményét könnyű belátni. Két-
szeresen indokolja van e szerint javaslatunk,
hogy magok a törvényhatóságok vegyék ki-
vált országrészünkben, saját ügyök elintézését
bár a mennyire jogkörükbe esik, a kérelme-
zés alakjában kezükbe, hogy így egyfelől ma-
gának a törvényhozásnak és kormányának is
megkönnyebbség teendőjét, másfelől saját
specielis érdekeiket is biztosították legyen.

Sajnos, hogy e kérdésben is fölmerül az
ominosus „ha”. Nem egy állami életünk

nagy befolyással bíró igen fontos intézmény
létrehozásánál az ily javaslatok, a legalaposabb
véleményadások a lehető legkevesebb figyelem-
be vétettek. Lehető, hogy az egyes törvény-
hatóságok kebeléből így kibocsátott javaslatok
kölsőnösen megvitattatnának; lehető, hogy
egymásnak nyújtott felvilágosítások, a kölső-
nös érdekek föltüntetése, a kérdések tisztázásá-
ban egyes részletekre zoritkozva, egymás
irányában a kellő eredményt nyújtanák: de
mindez csak akkor vezetne a közösen kitűzött
célhoz, ha e vélemények a legfőbb helyre be-
nyújtva, mint nevezetes tényezők, kellő figye-
lembe vétetnének.

Nekünk erdélyrészeknek, kiknek ez ol-
dalról való viszonyaink a legtisztázatlanabb
állapotban vannak, különös érdekünkben áll
javaslatainkat, minden felszólítást megelőzve, be-
nyújtani még azért is, hogy a késedelem útja
be legyen vágva.

A törvényhatóságok kiegészítése nem is
oly kérdés, mely különféle nemzetiségek önző
érdekei által feldarabolhatótnak s ez által
mind inkább-inkább elodázható lenne. E kér-
dés állami létünknek egyik sarkpontja s e nem-
zetiségi kérdés belevegyítése oly zavart idéz-
ne elő abban, mely mind a megoldás késlelte-
tését vonná maga után, mind az eredmény
üdvös voltát megsemmisítené.

Azért mindkét részlől: erély, eszély és
gyors tett, ez a mi elkerülhetetlen.

A közoktatás ügye

az Egyesült-Államokban.

(Folytatás.)

A tizenkét évig tartó s mindenki számára in-
gyen oktatás útján a fokozatos fejlesztés elvei sze-
rint vezetettnek a növendékek az elemi ismeretektől
fölfele. E tizenkét év három tanfolyamra oszlik:
elemi (primary schools) nyelvészeti vagy grammatikai
(grammar schools) és felső (high schools) tanfolyam-
ra. Mindenki tanfolyam négy évig tart s a növen-
dékek, fejlettségeik különböző fokozatai szerint, több
vagy kevesebb osztályokba soroztatnak. A massachu-
setts-i elemi iskolákban p. o. a tanfolyam hat fo-
kozatra oszlik. A három tanfolyam növendékei né-
mely helyett külön épületekben, némely helyett ugyan-
azon helyiségek különböző emeleteiben tanítatnak.
Minden tanterem két részre van felosztva: egyikben
a növendékek feladványaira készülnek; a másikban
a tanító magyaráz vagy fölkerdez. Egyik osztályból
a másikba s főleg egyik tanfolyamról a felsőbbre a
felvételt a legszigorubb vizsgák előzik meg. Általá-

A mint ezt megtéve, az ablakhoz lépett fiatal
hölgyünk, s saját lakásához átpillantva, észrevette
hogy ott a függönyök mögött igen jól kivehető az
ott mozgó alakok; látta a mint az anyja fejét le-
hajlítva s ujból felemelvé; s a leány szíve megrezent
azon gondolatnál, hogy Vilmos is állott néha ezen a
helyen és szemlélte őt.

Gondolatiba merülve s az ablakra, mely e szem-
lélődésnek előidőzője volt, hajtván fejét, észre se ve-
te, hogy társnője eltűnt s hogy Vilmos halkan kö-
zeledik feléje. Már egészen közel volt hozzá, midőn
megfordult; s mintha semmi különös vagy váratlan
nem volna abban, hogy őt itt látja, egészen elfogya-
latlanul s oly lágy édes hangon, hogy Vilmos min-
den kellemtelenségeit feledé, így szólt: „Most én is
épen olyan jól tudom, mint ön, mérnök ur, hogy
miként néz ki nálunk holmi.

— S ép oly jól tudhatja kisasszony, hogy itt
hogyan néz ki, viszonzá Vilmos, s kezét szívére
tette.

Mária Luiza szó nélkül fordítá el arcát s aj-
kán gyenge remegés volt látható.

— Vacsora után füzértáncot járnak, folytatá
Vilmos, megtagadja ezt is tőlem Luiza kisasszony?

— Nem, bizonyára nem.

— Köszönet, oh ezer köszönet, drága kisasz-
szony, édes Mária Luiza.

De még egy kérést, míg jó csillagom fenra-
gyog, mert oly gyakran borítja felhő! Holnaputánra
nagy szánkázást tervezünk; a jó szánut készült,
szép holdvilág van s mindenre jó a kilátások. De
ha legfőbb kívánságom s az én telik s nem lesz meg-
engedve, hogy én szánkázassam Mária Luiza kis-
asszonyt, akkor legyen rendező a ki akar, én tudom
nem leszek.

nos tapasztalat az, hogy a leánygyermek sokkal
nagyobb szorgalommal és odaadással készülnek a
vizsgákra, mint a fiuk, anynyira, hogy a túlfeszített
munkát egészségük gyakran megsini. Ennek ellen-
súlyozására csaknem minden iskolában torna és
zenegyakorlatok tartatnak s különös gond van for-
ditva a tanítás változatosságára és rövidségére. Tan-
tárgyak 1-ór az elemi iskolákban: olvasás, írás, szám-
vetés, rajz, földrajz, zene és tárgyak ismertetése; a
fősúly mindeniknél a szemléltetésre van fektetve. 2-
or a grammatikai iskolában: olvasás, írás, gyakor-
lati nyelvtan (ethymologia, analysis, gyökök ismer-
tetése, stb.) világtörténet, földrajz, fogalmazványok,
számítás, geometria és trigonometria, mennyiségstan,
természettan, csillagászat, élettan, építészeti rajz, ze-
ne (a latin, német és francia nyelv nem kötelezők)
3-or a felső iskolák tantárgyai ugyanazok, mint az
előbbiek, csak hogy tudományosabban és terjedelme-
sebben előadva. Felső iskola kétféle van: az u. n.
angol és latin. A különbség azonban közöttük csu-
pán annyi, hogy az utóbbiakban nagyobb súly van
fektetve a classikai nyelvekre, előkészítéskül a főtano-
dákra (college) és egyetemekre. Az előbbieket a tulaj-
donképeni szaktanodák, de megjegyzendő, hogy azok-
ban a mathematikai, természettani, vegytani és ter-
mészettanai tantárgyak, valamint az irodalom, böl-
csészet, erkölcsstan, politika, historia, kereskedelmi
földrajz stb. sokkal magasabb fokig adatnak elő mint
Francia- vagy Németország legkitünőbb iskoláiban.

Jellemző látványt nyújtanak továbbá az Egye-
sült-Államokban az esti iskolák (evening schools) a
felölttek számára. Nem csak hogy mindkét nemű
tanuló jár azokban a serdülő kortól fel a hatvanas
évekig, de általában képviselve van bennök minden-
féle nemzet és népfaj. Ez iskolák hatása rendkívül
jótekonny s áldásos. Oly emberek jönnek azokban érint-
kezésbe, kiket addig társadalmi, nemzetiségi, vagy
faji előítéletek távol tartottak egymástól. A tanítók,
vagy tanítónők részéről egyforma gondnal oktatva,
összetartozásuk érzete felkel bennök s az addig táp-
lált előítéletek s idegenkedés köde szétfoszlik és
megtanulják olybá tekinteni egymást, mint egy ugyan-
azon köztársaságnak, ugyanazon jogok és kötelessé-
gek élvezetére és gyakorlására felhívott tagjait.
Együtt jár azokban a szegény néger annak a gazdag
telepítvényesnek gyermekével, kinek még a kevéssé-
sel az előtt rabszolgája volt. Természetesen azonban,
hogy ama felölttek, kik gyermek s ifjú korukban a
többi iskolákat végig tanulták s csupán félbeszakadt
tanulmányait ismétlik, a többieknek sokkal siker-
esebb előmenetelt tannitsanak. Általános tapasztalat,
hogy legszorgalmasabbak a kitaróbbak a németek s
a többiekre nézve igen jótekonny befolyást gyakorol-
nak. Ez iskolák tanfolyama több évekig tartó s ma-
gokban foglalja az elemi, grammatikai s felsőiskolák
csaknem összes tantárgyait.

— S miután ez, viszonzá a fiatal hölgy, szo-
kott könnyed modorával a társaságra nézve bizony-
nyal nagy veszteség lenne, csaknem kötelességem-
nek tartom, nem tenni olyat, mi a többiek örömét
megrontathatná.

Mielőtt megakadályozatá, Vilmos megragadta
kezét s ajkhoz szorítá. S Mária Luiza, még sokkal
azután, hogy Vilmos csillaga elborult, érzé e csók-
nak lángját, mely megmaradt emlékében.

IX.

El lehet gondolni, hogy a szürke, valamint
Károly illően ki lettek disztive, hogy uroknak be-
csületére válnának ama nagy napon, mely őt az ősz-
szes városi szánkázók élén látandja, mert mint meg-
választott fő-főrendezőjét a szándékolt kirándulásnak,
Vilmost e hely illeté meg.

De hogyan is fejezte volt ki mérnökünk ma-
gát vázlatában?

Mit tudunk arról, hogyan végződnek feltéte-
leink?

Szegény Vilmos! Még évekkel azután is sem-
mivel sem boszanthatták őt jobban fel, mint ha a
szánkázás napjára emlékeztették, valóján szerencsét-
len nap volt ez, melyből minden későbbi balazseren-
cséje eredt.

Egy januári napon sem fénylott oly szépen a
felkelő nap, mint ezen. A hideg szeszélyes alaku
virágokat varázsolt Vilmos ablakára, ajkával olvasz-
tá fel azokat, hogy átláthasson szomszédnőjéhez.
De azokon is jégvirágok álltak; egyetlen pilantása
sem juthatott bé rajta.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

Két erkély-szobácska.

Regény, két kötetben.

Írta: Flygaré-Carlén Emilia.

Első kötet.

VIII.

(Folytatás.)

— Kedves jó Luiza kisasszony — bocsásson
meg, hogy egy percze feltartoztam. De őszintén bé
kell vallanom kegyednek, hogy az előbb a tánczezel
egy oly balfogást tettem, melyigen szerencsétlennek
mondható, s nekem oly rosszul esett, hogy csaknem
bevallám akkor mindjárt ügyetlenségemet. Nem tu-
dom, ha kegyed nem értette-e meg kihez voltak in-
tézve szavaim, ámbár hogy a meghajlás nem jó irány-
ban történt.

— Nem — felelé Mária Luiza, miközben együtt
végig baladtak a termen, s helyet foglalt — én nem
gyanítam, hogy a mérnök ur elvettette.

— Azon esetben tehát — mondá Vilmos nyo-
matékkal — magamviselete kegyed előtt több mint
nevetségesnek tűnhetett fel.

— Sem nevetségesnek, sem más valaminek.
Nem láttam benne semmi olyat, mi különösen fel-
költhette volna figyelmemet.

— Így hát — Vilmos lángoló arccal hajtvá
meg magát, — még csak arra kérem kisasszony bo-
csása meg ez utolsó kérdésem is, mely tán igen

merész is. Alkalmast jelenleg is, mint a multkor
azzal leszek megbüntetve, hogy minden tánczra el
van már ígérkezve kegyed! Vagy nem volna úgy?

— Valóban úgy van.

— S kárpótlásul a keringő helyett nem lehet-
ne-e szó egy francia négyesről?

— Nem volna szép tőlem, ott kínálni meg
önt kárpótlással, hol semmi kárt nem szenvedett.
Különb is —

— Különb is?

— Ugy gondolom arra is el vagyok ígérkezve.

— Ugy gondolj a kegyed? Viszonzá
Vilmos, s oly komolyan függeszté szemeit a hölgyre,
hogy ez arcát égni érzé. Miután abban a perczen
el is távozott, szívesen visszahívta volna, de — hisz
az nem illt.

Később, midőn kezdett a tánczterem kiállhat-
lan meleglenni, a hölgyek, szíves háziasszonyuktól
vezetve, akisebb szobákat is kezdtek körben jár-
ni s ezek úgy meg tetszettek mindnyájának, hogy
végre minden szegletbe kisebb nagyobb társaságok
alakultak.

A kis erkély, mely ma zöld bokraival s dua
lombozatával, üdén, mint egy szép kert állott ott,
csak részben nyert tetszést. Kitűnő izléssel volt
ugyan berendezve, de volt egy lényeges hibája: mivel
csak a külső szobából nyert világosságot, félték a
tánczolni vágyó hölgyek oda bevonulni, hogy a fél-
homály akadályozván az urakat, nem találják fel, s
nem hívják tánczra önnét.

Mária Luiza e vonzó helyet, már egy párszor
szemlélé a távolból, s az előbbinél más okból, nem
lett volna bátorsága oda menni, ha egyik a lánykák
közül nem int neki, hogy közeledjék, mert egy haj-
fúrtját akarja megigazítani.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt vasárnap jelenik meg.

BELFÖLD.

Torda, aug. 8. 1873.

Tordai állapotok.

Tordán kiütött a cholera járvány 1873. június 22-én. Azóta maig, azaz augusztus 8-ig megbetegült 679, meghalt 213. Mennyi maradt gyógykezelés alatt, és mennyi gyógyult meg, azzal nem szolgálhatok.

Tordán az 6-tordai ev. ref. egyháznak pénztárnoka a 13 próbás baloldali Ferencz Márton megkárosította nevezett egyházat — igazabban mondva elikkasztott nevezett egyház vagyonából körülbelül 600 frtot, a miért az 6-tordai ev. ref. egyház Ferencz Mártonat pénztárnoki hivatalától egyszerűen elcsapta, és mint sikkasztót a tordai kir. törvényszékhez bejelentette. Volt pénztárnok Ferencz Márton nyugtái között meghamisított nyugták is vannak.

Az olvasó közönség talán nem feledkezett meg arról, hogy az 6-tordai ev. ref. egyház imaháza mellett torony néhány évvel ezelőtt részint leomlott, részint lezedetett. Ennek a leomlott toronynak felépítésére, mi itt Tordán éveken keresztül sokat táncoltunk, jókat ettünk, nagyokat ittunk és koldultunk. Ezen pénzekről — volt pénztárnok Ferencz Márton, az 6-tordai ev. ref. egyh. többszöri sürgetésére mai napig sem adta be számadást, — ergo — itt is bajnak kell lenni.

Mintán az 6-tordai ev. ref. egyháznál egyházi pénztárnok Ferencz Márton sikkasztása kiderült, néhány tordai ingremiatus polár írásban kérvényt adott be alispán Miksa Elekhez, hogy vizsgálja meg az ingremiatusok pénztárát. És tették ezt azon egyszerű okból, mert ezen ingremiatusi pénztárnak is Ferencz Márton lévén pénztárnoka, ezekre menő hiányt gyanítottak.

És lón Izraelben, azaz Zsodo mában és Gomorában hallatlan nagy láрма; hogy a megye legfőbb hatósága az alispán, az ingremiatusok pénztárát merészli megvizsgálni. És az ingremiatusok által választott 12 tagu bizottságnak 5 tagja — mind 13 próbás baloldaliak, névszerint: elnök Szabó Lajos, jegyző Rediger Béla, megyei pénztárnok Puhl Ignác, honvéd százados Lengyel Ádám és Pápai József, mindent megmozdítottak, hogy az ingremiatusok pénztárát alispán Miksa Elek meg ne vizsgálja.

Alispán Miksa Elek meg is akarta vizsgálni a pénztárt, de ezt az ingr. választott bizottság elnöke ügyvéd Szabó Lajos azzal hiusította meg, hogy a Wertheim láda kulcsát az alispánnak nem adta által, és a minisztériumhoz az alispán által czélba vett pénztár megvizsgálása ellen felfolyamodott.

Vége az ingremiatusok nagy többségének túrelme elfogyott, és egy ingremiatusi gyűlésben, mely gyűlést — közbevetőleg legyen mondva — éppen ügyv. Szabó Lajos hívott össze, meghátározta, hogy az alispán hajtsa végre a pénztár megvizsgálását. Ugyan ez alkalommal a gyűlés elmozdította az ugynevezett ingremiatusi bizottságot elnököstől, jegyzőstől, pénztárnokostól együtt. Az olvasó ítéletére bízom, hogy, mily mérsékelt, mily tárgyilagos, mily higga dt tanácskozás folyhatott e gyűlésben.

Jóllehet a pénztár vizsgálat alkalmával volt pénztárnok Ferencz Márton a pénztárba beszoigáltatott 1461 frt és néhány nyugtát is adott be, melyekben 614 frt. kiadás azon időn innen történt, hogy a pénztár az alispán által lepecsételtetett és a pénztárkulcs elnök Szabó L. által elvétellett, a számadások vizsgálata rendjén mégis 5085 frt 67 kr hiányt mutatott.

Megjegyzést érdemel, hogy a pénztárvizsgálatkor a pénztárnok csak 236 frt 47 kr. találtatott.

Az ingremiatusok gyűlése hivatalától elmozdította Ferencz Mártont mint sikkasztót, egy a bizottság elnökét ügyv. Szabó Lajost, a bizottság jegyzőjét Rediger Bélát és az egész bizottságot elmozdította. És ezt az ingremiatusok igen helyesen tették, mivel egy olyan bizottság, melynek elnökét, jegyzőjét és pénztárnokát oly buszáan fizetik, kiméletet nem érdemel mert elvállalt kötelességét merőben elhanyagolta e bizottság akkor, midőn a felügyeletre bízott pénztárban történt — ezekre menő sikkasztásról még tudomása sem volt. Holott a bizottságnak a szabályrendeletek értelmében kötelessége lett volna minden 3 hóban a pénztárt megvizsgálni, mit a bizottság két év óta soha se tett.

Többen azt hiszik, hogy a sikkasztásért elmozdított és a tordai kir. törvényszékhez bepanaszolt volt pénztárnok Ferencz Márton, nem egyedül sikkasztott; hanem talán vannak neki bűntársai is.

Ha a tordai kir. törvényszék kötelességét erőlyesen és gyorsan teljesíti, akkor rövid idő múlva mulhatatlanul meg fogja a hirlap olvasó közönség tudni:

a) hogy mennyi a Ferencz Márton által elikkasztott pénzösszeg?

b) hogy vannak-e Ferencz Mártonnak bűnrészesei?

c) és hogy vannak-e meghamisított nyugták? és ha vannak, ki, vagy kik a hamisítók?

Fennebi sorainkat ajánljuk a „M. Polgár” szerkesztőjének figyelmébe, ki igenis korán tört lándzsát Ferencz Mártonnak önzetlen hazafisága mellett.

Az olvasó közönség méltán jöhet arra a gondolatra, hogy Torda városában jelenleg két járvány uralkodik: a cholera és pénzszikkasztás járványa.

Dixi.

Felhívás.

Belső-Szolnokmegye értelmiségéhez.

A cholera B.-Szolnokmegye több községében kiütvén, már 5—6 hét óta szedi áldozatait, még pedig leginkább a nép azon osztályából, mely szűk vagyoni állapotba, valamint alsóbb fokú műveltségénél fogva a legkevésbé tud magán segíteni. A szükséges óvintézkedéseket mind a fertőtlenítés mind a járvány által meglepettek ápolása és gyógykezelése iránt a legapróbb részletekig a maga idejében megtettem, úgy, hogy jelenleg a járási orvosokon kívül két járványorvos működik a cholera által megtámadott községekben. Sok községben nagymértékben csökkent a betegülési esetek száma, sőt, néhányban merőben meg is szűnt, de fájdalom, némely eddig a járványtól — ment községekben tovább-tovább hara pódzik.

Mint hogy a járvány elfojtása érdekében tett legüdvösebb intézkedések is csak úgy vezetnek kívánt sikerre, ha a birtokosok, lelkészek, tanítók, kik folytonos érintkezésükkel fogva a népre nagy befolyást gyakorolhatnak, az óvintézkedések kereszttől vitelével megbízott tisztviselőknek és orvosoknak segítségüket nyújtanak és a maguk részéről is mindent elkövetnek a nép hiedelmében megrögzött babona kiirtására, a családfőktől megfosztott családtagok szükségének enyhítésére és a neveléses kuruzslások helyett hasznosoknak bizonyult óvszerek használására a megyének az országos csapás által sújtott lakosága érdekében felhívom B.-Szolnokmegye értelmiségét, hogy emberbaráti és hazafias kötelességéből kifolyólag a járvány által leginkább megtámadott néposztálynak a ny a g i és s z e l l e m i segílyt nyújtva jótanáccsal és főleg t e t t e l i igyekezzék közreműködni a közös veszélyhárítására: s ha netalán a megyei tisztviselők, és kiküldött orvosok és községi előjárók részéről mulasztást vagy általában újabb czél szerű intézkedések megtételének szükségességét látván, az azonnali értesítés által képesé tegyen engem a baj orvoslására, mert csak együttes, lelkiismeretes közreműködés után várható bizton a járvány tovább terjedésének megállítás és végleges elnyomása.

Décsen, 1873 aug. hó 11-én.

Szarvadi Pál,
alispán.

A kolozsvári löverseny sorozata az 1873-ik évre.

Első nap: péntek, szeptember 26-kán.

I. Kisérleti verseny. 1870-ben elletett lovak számára. Távoltság 1 mértföld Teher 100 font, mére 5 fonttal több, félvérre 5 fonttal kevesebb. Tét 10 arany, fele bánt, egy évvel verseny előtt bejelentve 3 arany. Indítványozó Br. Wesselényi Béla. Elzárva 6 nevezéssel. I. Br. Wesselényi Béla: ap. The-Duke a. Abbes, csikó Prince-Páris. 2. Ugyanaz: ap. Doncaster. a. Buttercup. csikó, Donna. 3. Br. Bánffy Ádám: ap. Pylades. a. Palma. 4. Ugyanaz. ap. Nicolas. a. Ilka. 5. Gr. Bethlen Károly: ap. Gladiator, a. Remény. 6. Br. Bánffy Ádám: ap. Pilades, a. Zora. Prince Párisért 5 arany bánt jelentetett.

II. Hölgyek díja, tiszteletdíj. Minden Erdélyben elletett és felnevelt ló számára. Távoltság 1 1/2 mértföld. Teher 3 évesre 125, 4 évesre 141, 5 évesre s idősebbre 146 font, mére 3 fonttal, telivérre még 10 fonttal több. Tét 50 frt, fele bánt. Urlovarok. 1. Gr. Teleki Géza: Bezzeg. id. srg. mén, félvér ap. Rhadamans a. Media. 2. Br. Wesselényi Béla: Donna, 3 év, uj. k. a. Doncaster a. Buttercup. 3. Gr. Bethlen Sándor: Zsiván 4. év br. m. a. Solyom a. Ilona.

III. Államdíj 300 darab arany. Futha minden Erdélyben elletett és felnevelt kanca és mén. Távoltság 2 mértföld. Teher 3 évesre 95, 4 évesre 110, 5 évesre és idősebbre 115 font, mére 3 fonttal több. Nem Erdélyben fogantatott, de anyjukkal behozott csikókra 3 fonttal több. Tét 100 frt, fele bánt; egy hóval a verseny előtt bejelentve 25 frt. A második ló a tét- és bántóösszeg felét nyeri. 1. Br. Bánffy Albert: Babám, id. pj. f. vér. km. ap. Gambia. 2. Br. Wesselényi Béla: Etelka, id. pj. f. vér. km. ap. Viola. 3. Ugyanazon Prince Paris 3 év. pej mén ap. The-Duke a. Abbes. 4. Gr. Teleki Domokos: Delej 4 év. pej félvér mén ap. Elland a. Scandea.

IV. Paripa-verseny. Tiszteletdíj, adja br. Wesselényi Béla. Futha minden ló, mely évében idomár keze alatt nem volt. Távoltság 1 1/2 mértföld. Teher 3 évesre 115, 4 évesre 131, 5 év és idősebbre 136 font. Telivérre 7 fonttal, mére még 3 fonttal több. Erdélyen kívül nevelt lovakra 10 fonttal több. Tét 20 frt, felé bánt. Urlovarok legalább 4 ló nevezése kívántatik.

V. Államdíj 200 arany. Minden a magyar korona területbeli 3 éves mén és kanca számára. Távoltság 2 mértföld. Teher 105 font, mére 2 fonttal több, Erdélyben nevelt lovakra 5 fonttal kevesebb Tét 100 frt, fele bánt. Tét-és bántóösszeg fele a második lóé. 1. Gr. Festetics Pál: Farsáng 3 év pj. m. a. Carnival a. Tourterelle. 2. Br. Wesselényi Béla: Prince Páris 3 év pej, mén a. The-Duke a. Abbes. Gr. Eszterházi Miklós 3 év pj. k. a. Bucaneer a. Canace. 4. Br. Wesselényi Béla: Donna 3 év. pj. k. a. Doncaster a. Buttercup. 5. Gr. Teleki

Domokos: Lissa 3 év stj. k. a. Carneval a. O.Clief.

Második nap: vasárnap, sept. 28-án.

I. Ivádékverseny. 1869-ben elletett lovak számára. Távoltság 1 1/2 mértföld. Teher 110 font, kanca és herélre 3 fonttal, félvérre még 5 fonttal kevesebb. Tét 10 arany, fuss vagy fizess, nincs csikó, nincs tétel. Indítványozó Tisza László. Elzárva 12 nevezéssel.

1. Br. Wesselényi Béla: ap. Forbidden-Fruit. a. Tedding ton, csikó Maye Truit. 2. ugyanaz: ap. Forbidden Fruit, a. Alma. nincs csikó. 3. Tisza László: ap. Nyirbátor a. Bramak-Putrah. nincs csikó. 4. ugyanaz: ap. Nyirbátor a. Pirka, csikó pej, mén félvér. 5. ugyanaz: ap. Nyirbátor a. Rabvány, nincs csikó. 6. Br. Wesselényi Béla: ap. Mincio a. Fenny nincs csikó. 7. Gr. Bethlen Sándor: ap. Solyom a. Vielka nincs csikó. 8. ugyanaz: ap. Solyom a. Lionem, nincs csikó. 9. ugyanaz: ap. Carnival a. Havizo 10 Br. Bánffy Ádám: ap. Pylodes a. Palma. 11. ugyanaz ap. Pylodes a. Duches. 12. Br. Wesselényi Béla: a. Ropid Rhore a. Buttercup. nincs csikó.

(Vége követ.)

Külföldi szemle.

Kolozsvár, aug. 14.

Az angol parlament ülészaka augusztus 6-án bezárván, maga a kormány is megoszlásnak indult s abban eddig a következő változások mentek végbe: Ripon a titkos tanács lord-elnöke és Childers doncaster hercegség kancellára a magánéletbe léptek vissza. Az előbbi helyébe Bruce—eddig belügyér — az utóbbi helyébe pedig John Bright lépett. Lowe az eddigi pénzügyér belügyminister lett s Gladstone továbbra is mint elnök a pénzügyi tárczát vette át, melyet ezelőtt már két ízben viselt. Baxter pénzügyi államtitkár, szintén visszavonult, s helyébe Dodson nevezetett ki. Legújabb hír szerint Ayton közmunkaminister is beadta lemondását. Külföldi lapok hírei szerint még újabb változásokra is volna kilátás.

A spanyol kormány csapatjai mind több tért foglaltak el a déli lázadóktól. Az intrasigensek által elfoglalt s eddig meghódított városokhoz augusztus 8-án csatlakozott Valencia is, mely feltétlenül megadta magát a csapatai élén győztesen bevonuló Martinez Campos tábornoknak. Mint madridi táviratok jelzik, közel kilátásba van helyezve Cartagena és Granada meghódolása is.

Ki kell még emelnünk azt is, hogy az erélyesnek ismert Salmeron-kormány egy hajszálnyit sem enged erélyéből, sőt közelebb is az által tett tovább egy lépést, hogy javaslatot terjesztett be a kezgyelmi jog eltörléséről. Ennek éle természetesen ugy a karlisták, mint az intrasigensek ellen van intézve.

Franciaországban az Orleans és Bourbon családok találkozásai, alkudozásai és értekezései képezik a napi politika tárgyát. Tudvalevőleg a Párisi gróf és Joinville hg. látogatást tettek a Bourbon-trónkövetelnél: Chambord grófnál (V. Henrik) Bécsben. Ez alkalomból orleanista befolyás alatt álló francia lapok írják („Mess de Paris,” — „Journ. de Paris”) hogy a Párisi gróf látogatása egyszerűen udvariassági tény s csak annyit fejezett ki Chambord grófnak, hogy őt tekint a francia monarchia törvényes képviselőjének és hogy az orleanus hercegek nem fognak vele, mint királylyal szemben fellépni. Ellenben hangsúlyozzák a nevezett lapok azt is, hogy a Párisi gróf egy hajszálnyit sem engedett a vallás és politikai szabadság, a képviseleti kormány s mindazon slek és intézményekből, melyeken az 1830-ki alkotmányos monarchia nyugodott. Elvi kedvezményekről tehát szó sem lehetett.

A harc az államhatáron és ultramontánok közt Braziliában is kitört. Erre a szabadkőműves páholyok a pernambucoi püspök elleni panasza adott okot, mert a püspök a szabadkőműveseknek megtiltá az isteni tiszteletlen jelen lenni s gyermekeiktől a bérmdást megtagadta. A pápai csatlakozhatatlanság kihirdetése óta a főpapok a placetumot, melyet az alkotmány megkiván, mellőzték s mintán Rio Blanco szintén szabadkőműves s a császár a rend védoje és barátja, mintán az államtanácsban megvitatottat, a püspököknek tudtára adatott, hogy a szabadkőművesek excommunicálása a császár beleegyezése nélkül érvénytelen s négy hét alatt visszavonandó,

XV. közlemény.

a m.-vásárhelyt létesítendő székelyföldi leány-árvaház és nevelő intézet javára történt kegyes adakozásokról.

Péterfi Anna ivén alapító lett:

Eisen Izidor né 60 frtal

Összeg 60 frt.

Évi részvényesek öt évig.

Vályi Károlyné 4 frt, Imreh Domokosné 2 frt.

Évi összeg 6 frt.

Egyszer mindenkorra ajándékoztak:

Péterfi Anna 10 frt, Bednár Károlyné 5 frt, özv. dr Csiky Jánosné 5 frt, Sóos József ügyvédné 5 frt, Csiky Jánosné 5 frt, Csiky Józsefné 5 frt, Lokodi Jánosné 5 frt, Hinc Miklós né 4 frt, Smitt Konrádné 4 frt, Mégay Ferenczné 2 frt, Szilágyi Károlyné 2 frt, Péterfi Károlyné 2 frt, Konce József

zsefné 2 frt, Pap Sándorné 2 frt, Kesz Györgyné 2 frt, Zsomori Lina 2 frt, Zsomori Elekne 1 frt, Tóthné Péterné Mari 2 frt, Dósa Györgyné 1 frt, Ajtai Mihályné 1 frt, Marosi Farkas 1 frt, Verzár Mihályné 1 Lénárt Károlyné 1 frt, Nagy Józsefné 1 frt, Imreh Helena 1 frt, Vadadi Lajosné 1 frt, Balog Mihályné 1 frt, Dósa Károlyné 1 frt, Eis-negg Lipótné 1 frt, Egy valaki 60 kr, Kereszt Károlyné 1 nagy tallér, Petri Jánosné 1 tallér, Dicső Jánosné 2 tallér.

Összeg 76 frt, 60 kr, és 4 tallér.
Damokos Antalné ivén alapító lett:
Nagy Lajos kir. tvbíró 60 frtal.

Összeg 60 frt.
Évi részvényes öt évig;
Gyárfás Lajosné, 5 frtal:
Évi összeg 5 frt.

Egyszer mindenkorra ajándékoztak:
Csiky Vitérné 15 frt, Csiky Victor 15 frt, Kelemen István sabédi lelkész 5 frt, nője Hajdu Julianna 5 frt, Sebestyén Mihályné 5 frt.

Összeg 45 frt.
Sándor Kálmán n.-szabeni jogász gyűjtése 10 frt. és 10 kr.

Ezen közlemény összege 262 frt, és 70 kr, és 4 tallér: az eddig közlőkkel együtt a főösszeg 13,446 frt, 99 kr. és 4 tallér.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében hálás köszönetünket.

M.-Vásárhelyt, 1873. aug. 9-én.
Damokos Antalné, Gr. Toldalagi Vitérné idgl. titkár. idgl. elnök.

CHOLERA KOLOZSVÁRTT

1) Auguszt. hó 12 ről hivatalos kimutatás szerint ájtott cholera-beteg 147; aug. 13-án éji 12 óráig újabb betegségi eset fordult elő 30, összesen 177.

Ezekből meghalt a fenit óráig 13, meggyógyult 4, gyógykezelés alatt maradt 160.

2) Felek község. auguszt. 12-ről ájtott 4. aug. 13-án szaporodott 2 összesen 6.

Ezekből meggyógyult —meghalt— gyógykezelés alatt maradt 6.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, augusztus 13. 1873.

— A kolozsvári tűzoltó testület órtnya elkészült s csak még a berendezés van hátra. Ennek eszközése tekintetéből az ügy immár közelebbről városatyáink foruma elé kerül, mely azt hiszik, nem is soká késik a felszerelési költségek megszavazásával. Úgybuzgó tűzoltóink különben a szükséges lépéseket már megtették a távirat hálózat létesítése iránt. Minthogy városi tűzoltóink s a monostori tűzoltók között létesítendő távirat összeköttetés tetemes áldozatokba kerülne, az összeköttetés ennélfogva csak azon esetben létesül, ha utóbbiak hajlandók lesznek első jeladásra a vész helyén megjelenni. A humanus érzelmek fenlengő lobogói alá sorakozott derék fiatal gazdászok áldozatkészsége, elég biztosíték, jó villámhárító az ügy sikerére nézt. Városunk nemese megozta áldozatát a tűzoltó intézmény oltására: most egyeseken, az egyet tagjain a sor, hogy ernyedetlen buzgalom s vesztélyt megvető önfeladással virágozatra emeljék. A rendes őrszolgálat, mint halljuk, már f. évi október elején megkezdődnek.

— A kolozsvári polgári lövész egyeslet 1873-évi Augusztus hó 17-én, az az: Vasárnap délelőtti 10 órakor, a város ház nagy termében alakuló közgyűlést tart, melyre a részvénybirtokosok tisztelettel meghívottak. — Tárgyai: Az alapszabályokra leérkezett ministeri rendelet s a magyar orsz. lövész. egyesület átiratának tárgyalása, s alakulás, az az: egy főlövészemester, két allövészemester, egy titkár, egy pénztárnok, egy ügyvéd s tizenhatsz választmányi tagnak titkos szavazás útján való választása. Móricz István, titkár.

— Vélis Simon természet (viz) orvos jövő vasárnap aug. 17-én d. u. 5 órakor tartandja 2-ik nyilvános, népszerű előadását „a cholera-ról és annak gyógyításáról a természetes (viz) gyógy mód elvei szerint” a helybeli viz-gyógyintézet kerti helyiségében, melyre szakértő s nem szakértő egyaránt szívesen látottak.

— Dr. Czifra Ferencz egyetemi tanár nejét, Vajda Annát tegnap általános részvét között kísérték ki a kálváriai temetőbe. Sirja felett a „Kolozsvári Dalkör” énekelt bucsu-dallamokat. Áldás poraira!

— Városi kolera bizottságunk ugyan leghagyott kezdetben taustított buzgalomával; a járvány folyton ijesztő mérvben szedi áldozatait s az intézkedéseknek ellene alig akadunk nyomára. A halottakat más vidéken mindentűt rögtön befedik s néhány óra múlva temetik, mi nálunk egy napnál hosszabb ideig temetetlen áll s több óráig leszegezten koporsóban hagyatuk. Eddig ernyedetlen buzgalommal megvizsgáltatta a bizottság az udvarokat, gondoskodott a fertőtlenítés pontos végrehajtásáról, mindez ma már abban van hagyva; a kolera-közhiedelem szerint legnagyobb terjesztője a sárga diéta és főtt töröküzének árultatását senki sem akadályozza meg; szóval a legnagyobb mulasztásoknak vagyunk

tanul. Azt hiszi talán az igen tisztelt bizottság, hogy miután a hivatalos lapban megkapta az illő dicséretet, feladatát teljesítette? Tevékenységet kérünk mindenkifele csak a közönség megnyugtatósa érdekében is.

— Sándor János ur megint mosakodik! Lapja tegnapi számában siralmas hangon elpanaszolja, hogy mily rutul rá van ő szedve és cserbe hagyva. Mig ő a magára vállalt ügy érdekében, bátor bajnokként haladott, előre a törhetlen következetesség szekerén, kitartásának jutalmául most már megvonják tőle a kocsi-ként s ott hagyják megrekedve a kátyuba. Valóban csunya egy hálátlanság, de mint mindennek a világon, úgy ennek is van magyarázata. Az év elején megalakult a lapfelügyelő catholicus bizottság abban a reményben, hogy a a haldokló Közlönyt új életre galvanizálja; toborzott előfizetőket, összegyűjtött egy csomó subventiót s mi lett az eredmény? A Közlöny a kapott pénzma daczára, továbbra is csak tengett, lengett, nem a tudván sem élni, sem halni. Nehéz eldönteni, ha magára vállalt szent ügy érdekében a lapfelügyelő bizottság, vagy Sándor János ur tett-e kevesebbet. Annyi bizonyos, hogy egyik sem lendített rajta semmit. Végre aztán belátták a maecenasok, hogy ily krachos időben sárbadobni a pénzt, menthetetlen könnyelműség volna. Ugyanis Sándor János ur megint előállott 4000 frt deficitel s kérte, hogy azt fizessék ki neki, még pedig oly formán, hogy az adott 20 frtkhoz adjon ki-ké még 80 frtot. A püspök ő excellenciája a kath. igazg. tanácsban kijelentette, hogy ő ebben az esztendőben már adott egymagában 2000 forintot. Az ig. tanács jobbnak látta nem elegyedni ebbe a dologba. Ennyiből áll az egész szomorú historia. Most már csak az a kérdés eldöntendő, ha vajjon ez az eljárás hálátlanság-e, vagy bölcsesség? Aligha nem az utóbbi. A mór nem tette meg kötelességét, a mór elmehet!

— Savanyu a rókának a szőlő! Jónás uramat nagyon bosszantja, hogy lapunk mindennap eredeti táviratokat kap, míg az ő „Magyar Polgár” a egész esztendőben csak egyet kapott s azt is Kocsárdról. Azzal akarja elűzni, vetni a dolgot, hogy táviratainkat egész terjedelmében hozzák a pesti esti lapok, melyek lapunk megjelenése előtt már ide érkeznek. Az árvaház javára 10 aranyos fogadást ajánlunk, ha ez állítást bebizonyítja! Ha táviratunk egyes tétéle i néha föltálálható azokban is, ennek természetesen magyarázata az, hogy táviratozó pesti munkatársunk nem szophatja az újjából a telegrammokot s a világ legelső rendű tagjai gyakran ugyanazon távirati híreket ugyanazon sorokkal közlik, miután a bécsi Telegrafen-bureau-ból egyformán mennek szét a szélrózsa minden irányában. Igaz, hogy ez sok pénzbe kerül, de miután a „Kelet” nem „Geschäft”, nem arra törekszik, hogy ingyen cikkekkel s cholera-cseppekkel agyon traktálja a publikumot s az előfizetési pénzeket zsebre rakja, hanem kész tetemes áldozatokkal is az olvasó közönséget a legújabb események felől folyton evidenciában tartani. Jobban tenné hát Jónás uram is, ha követné a „Kelet” példáját s nem feledné el, hogy „az irigység csuf állat, könnyen hibát találhat!”

— Vincze Mariska, szintársulatunk most szerződött tagja, tegnap lépett tel először Vásárhelyt a „Tücsök” czimszerepében. Tudósítónktól elvárjuk a részletes értesítést.

— A cholera Marosvásárhelyt mint onnan írják, bár nem rohamosan de egyre terjed. Marosszékek közsegeiben sem akar apadni.

— A közelebb fekvő törvényhatóságok területén felmerült cholera-esetek miatt indíttatva érem magamat, a folyó évi aug. 28, 30 és 31-én szeptember 1-én Udvarhelyszék homorodú dűlőj járásában Homorodszenkmártónban eső országos vásár. — trvábbá a f. hó 15-én Oroszhegyen és Lővén, 20-án Szentkirályon, 24-én Korondon, szeptember 8-án Zetelakán és 14-én Betlenfalván eső bucsu megtartásnak betiltására. Mit is tudás az alkalmazkodás végett ezennel köztudomásra hozok. Sz.-Udvarhelyt, 1873. augusztus 10-én, az alkirálybíró Tibád Antal.

— IX. Pius nemcsak szent Péter uralkodási éveit multa feljűl, hanem mint az „Hal. Nachr. írja, egyházfeljedelemsége óta, száz bibornokot látott kimulni.

— A Budapesten évenként tartatni szokott sz. István napi körmenetre a vasuti igazgatóság tetemes ár-kezelvényben részesíti az odautazó közönséget. Városunkban azonban ez idő szerint rossz csillagok járnak s így aligha lesz sikere a vasuti főigazgatóság felhívásának.

— A lajtántúli vall. és közoktatási miniszternek egy kibocsátványa a középtanodai vizsgálati rendszabály 5 §-át minden országos tanodai előjáróságok és középtanodai vizsgálo bizottságokra nézve ideiglenesen old módosítja, hogy a gymnasiumi tanárjelöltek irányában a német vagy valamely más országos nyelv mellé helyezett követelmények a görög és latin nyelvből csupán az algymnasium részére előírt tananyagra szoríttassanak.

— Montenuovo Alberta herczagné, herczag Montenuovo Vilmos leánya, ki gyermekségének egy részét N.-Szebenben élte le, e hó 5-én kelt egybe Vielopolski Zsigmond őgróffal. Kívánjuk, hogy a ha-

zánkban töltött gyermekévek óhajtott boldog életében maradandó emlékül szolgáljanak.

— Medgyesen e hó 3-tól 8-ig 8 egyén esett cholera-ba, kik közül 5 elhalt, 3 gyógykezelés alatt áll.

— Értesítés és felhívás. Székely vértanúk Török, Gálly, Horváth szoborügyi bizottsága mai napon tartott ülésében következőket határozta: 1.) pénztári kimutatás szerint az eddigi gyűjtemény kamataival együtt összesen 1578 frt 45 krt tesz, mely továbbra is takarékpénztárilag kezelendő. 2.) A szobor tervezetének végleges elintéztetése előtt megálapodott, miszerint Vajda-Hunyad és Gyergyó-Szár-hegy vidékén található kőnemekre és a rendelkezés alatt álló mintegy 2000 frt pénzalapra, tekintettel szakértők a szoborminta és költségvetés iránt előlegesen hallgattassanak meg, e czélból főleg önként ajánlkozott hazai szobrász jelenleg Velenczében időző Aradi Zsigmond fölkérendő. 3.) Továbbá adakozások gyűjtése és az előbb aláírt, de még be nem fizetett összegek behajtása végett annálkább intézkedés teendő, mivel a begyűlendő összegnek egy része történelmi ösztöndíj alapra lesz fordítandó. Miről az érdekeltek oly további felhívással értesítettnek: hogy a künn levő aláírási ivatek a begyűlt és gyűjtendő összegekkel együtt legtovább idei október 1-ig pénztárnok ifj. Hincz Dánielhez beküldeni és azokat ezen régóta függőben álló emlékügyet végmegoldásra juttatni igyekezzenek. Marosvásárhelyt, 1873. augusztus 10-én. Lzár Ádám, elnök; Hunyady Imre jegyző.

— Érdekes adat egy orosz középtanodából. Egy rövid vizsgálat egy orosz középtanodában oly eredményt hozott napfényre, melynél eredetibbet képzelnem sem lehet. A vizsgálatnál következő hihetetlen dolgok jöttek elő: „Mi az a szt. Pétervár?” Felelet: „Szt. Pétervár az oreli kormányzóságban ered és a kaspi tengerbe ömlik.” Kérdés: „Miféle világrész fekszik Európától keletre?” Felelet: „Afrika, Madrid fővárossal az Elba mellett.” „Mit értünk Franciaország alatt?” Felelet: „Egy várost Ázsiába.” Kérdés: „Mi fekszik Európa és Amerika közt?” Felelet: „A chinai tenger öbl.” Volt eset, hogy egy 4-ik gymnasialis osztályt végzet tanuló a térképen a tengereket megmutatni és azokat megnevezni nem tudta, vagy oly feleletet adott, hogy az északi sarkkör a sarktól egy fok távolságra esik. Önkéntesek, kik a 3—4 sőt 5-ik gymnasiumból a hadsereghez mentek s 3 évi katonai szolgálat után a hazatérőnelemből következőleg feleltek: Mi 10, 12 vagy 15-ik században élünk; a kereszténység Oroszországban a 19-ik századba vitetett be. Nagy Péter cár a 20-ik században uralkodott vagy az oroszbirodalom alapítása Krisztus előtti időre esik. Már ezen előzményekből csakis a birodalom megbukását lehet jövedőlni.

— Beszterczén a cholera június 24-ik óta, midőn először jelentkezett, roppant áldozatokat követett. Mindjárt kezdetbe oly izgatottságot okozott, hogy e hó 4-én az a cholera-ban elhaltak száma 15 volt. Azóta a halálozások száma, hol szaporodik, hol apad, de naponként legalább 7-et meggyilkolt

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten augusztus 14. d. e. 10 ó. — p

Erkezett augusztus 14. d. e. 11 ó 20 p.

Az osztrák kormány befejezte a Reichsrath választások foganatosítására vonatkozó összes intézkedéseket. A osztrák kirázt, mely a választások napját kitűzi, nem sokára közzététetik. A Reichsrath november 5-én nyílik meg.

A jövő héten a görög királyné Bécsbe érkezik.

Irland egyik állandó táborában néhány ezred harozba keveredett; a küzdelmeknek csak fegyveres kézzel lehetett véget vetni.

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Értesítés

az 1874-dik évi

Erdélyi képes naptárak

hirdetési rovata ügyében.

Midőn a már 16-ik évfolyamba lépő s 10 ezer példányban megjelenő „Erdélyi képes naptár” s a hivatalos tiszti czimtárral ellátott „Erdélyi képes nagyobb naptár” hirdetési rovatait az iparos s különösen kereskedő világnak, úgy a pénzügyezeteknek becses figyelmébe ajánlom, azon meggyőződés vezérel, hogy jelen üzleti viszonyaink között egy jutányos közvetítőre van szükségünk.

Ily közvetítők a naptárak hirdetési rovatai, melyek egész éven át több ezer példányban a nagy közönség kezén forogvannak, abból kiki áttekintheti, hogy szükségleteit minő forrásból s mekkora előnyvel szerezheti be.

Említett rovatunk a legkiválóbb s legcsinosabb alakban közöl bármennyű hirdetéseket jutányosabb árban, mint azt hírlapjaink tehetik, melynélfogva kedvező alkalom nyílik, hogy iparosaink is hirdethessék üzleteiket.

Ugyanis mindkét naptárba:

egy egész oldal hirdetés ára csak 8 frt o. 6. 1/2 oldal „ „ „ 5 „ „

Hirdetéseket — legkésőbb augusztus végeig fogadhatok el, mert egyik naptáram már szeptember elején meg fog jelenni.

Kolozsvárt, aug. 7. 1873.

Stein János,

az „Erdélyi képes Naptár”-ak kiadója.

Magyar keleti vasut.

A) Nagy-Várad-Brassó fővonal.

Brassó felől Nagyvárad felé.

Állomások	Személyvonat		Vegyesvonat.	
	Nr. 1. sz.	Nr. 5. sz.	Nr. 7. sz.	
Érk.	Indul.	Érk.	Indul.	Érk.
óra p.	óra p.	óra p.	óra p.	óra p.
Nagyvárad	Delután 6 7	Röggel 5 —		
F. Vásárhely m.	5 35	5 25	5 25	
Mező-Telep	5 51	5 35	5 35	
Bélad	6 13	5 55	5 55	
Rév	6 41	6 40	7 21	7 36
Brátka	7 13	7 15	8 14	8 26
Bucsa	7 35	7 37	8 —	8 5
Cuncsa	7 58	8 6	9 34	10 1
Malommező áll.	8 34	8 35	10 34	10 36
Bán-Hunyad	8 54	8 57	10 58	11 21
Sztána m. áll.	9 33	9 34	11 33	11 52
Egeres	9 55	9 58	12 25	12 30
Magyar-Görbőm.	10 13	10 14	12 47	12 49
Magyar-Nádas	10 31	10 33	1 —	1 14
Kolozsvár	10 56	11 21	1 40	Delután, Röggel, 8 45
Apahida	11 50	11 53		9 14 9 30
Kolozs-Kara	12 0	12 8		9 44 9 48
Víztoronygy m.	12 1	1 9		10 48 10 50
Gyáros	1 49	1 54		11 30 11 40
Kocsárd	2 39	2 54		12 31 1 31
Felvincz	3 5	3 8		1 51 2 1
Nagy-Enyed	3 33	3 38		2 42 3 2
O-Cesztve mell.	4 15	4 26		3 40 4 30
Karácsonfalva	4 58	5 —		5 19 5 22
Bálszfalva	5 15	5 21		5 45 5 6
H.-Aszó megáll.	5 38	5 39		6 31 6 33
Mikszáza	5 55	5 58		6 57 7 3
Kis-Kapus	6 16	6 34		7 31 8 57
Medgyes	6 51	7 1		8 37 9 51
Erzébetváros	7 32	7 31		9 45 10 36
Dános	7 58	8 —		10 23 11 21
Győsvár	8 37	8 36		10 58 11 59
Hajósfalva	9 35	9 41		12 45 1 38
Erked	10 2	10 4		1 25 1 56
Benne	10 25	10 27		1 51 2 30
Kacsa	10 42	10 47		2 15 2 31
Romoród	11 15	11 17		3 8 3 40
Almá-Rakos	11 32	11 39		3 25 4 18
Agostonfalva	12 1	12 6		4 8 5 9
Ápáza	12 18	12 44		4 54 5 38
Földvár	1 1	1 2		5 31 5 10
Botfalva megáll.	1 30	Delután		6 10 Röggel,
Brassó				

B) Kocsárd-m.-vásárhelyi szárnyvonal.

Kocsárd felől M.-Vásárhely felé.

Állomások	Vegyesvonat		Vegyesvonat	
	Nr. 11. sz.	Nr. 12. sz.		
Érk.	Indul.	Érk.	Indul.	Érk.
óra p.	óra p.	óra p.	óra p.	óra p.
Kocsárd	Röggel 3 30	M.-Vásárhely	Este 10 6	
Kecse megáll.	3 38	3 40	Nyárád	10 31 10 34
Maros-Ludas	4 8	4 6	Csapó-Radnóth	10 56 11 3
M.-Bogát megáll.	4 13	4 15	M.-Bogát megáll.	11 34 11 36
Csapó-Radnóth	4 44	4 49	Maros-Ludas	11 43 11 46
Kis-Kapus	5 15	5 23	Kecse megáll.	12 8 12 40
M.-Vásárhely	5 45	Röggel Kocsárd	12 26 Röggel,	

D) Tövis-Gy.-Fehérvári szárnyvonal.

Tövis felől Gyulafehérvár felé.

Állomások	Vegyesvonat		Vegyesvonat	
	Nr. 21. sz.	Nr. 27. sz.	Nr. 29. sz.	
Érk.	Indul.	Érk.	Indul.	Érk.
óra p.	óra p.	óra p.	óra p.	óra p.
Tövis	Delután 9 5	Delután 4 10	Ejfel 11 46	
Gyulafehérvár	9 45	Delután 4 50	Delután 12 38	Ejfel,

A magyar keleti vasut vonatalnak csatlakozásai:

A 7. és 8. sz. vegyes vonatok Kolozsvár és Brassó között hetenkint csak kétszer közlekednek és pedig:
A 7-ik sz. vonat kiindulva Kolozsvárról Brassó felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 8-ik sz. vonat kiindulva Brassóól Kolozsvár felé minden Keddén és Pénteken.
Csatlakozásban eső vonatokhoz a szárnyvonalakon közlekednek:
A 27. sz. von. Tövisről Gyulafehérvár felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 28. sz. vonat Gyulafehérvárról Tövis felé minden Szerdán és Szombaton.
A 37-ik sz. vonat Kiskapustól Nagyszeben felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 38-ik sz. vonat Nagyszebenről Kiskapus felé minden Szerdán és Szombaton.
Jegyzet: Minden vonattal I-és, II-ik, III-ik és IV-ik osztály utasok szállíthatnak.

A 7. és 8. sz. vegyes vonatok Kolozsvár és Brassó között hetenkint csak kétszer közlekednek és pedig:
A 7-ik sz. vonat kiindulva Kolozsvárról Brassó felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 8-ik sz. vonat kiindulva Brassóól Kolozsvár felé minden Keddén és Pénteken.
Csatlakozásban eső vonatokhoz a szárnyvonalakon közlekednek:
A 27. sz. von. Tövisről Gyulafehérvár felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 28. sz. vonat Gyulafehérvárról Tövis felé minden Szerdán és Szombaton.
A 37-ik sz. vonat Kiskapustól Nagyszeben felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 38-ik sz. vonat Nagyszebenről Kiskapus felé minden Szerdán és Szombaton.
Jegyzet: Minden vonattal I-és, II-ik, III-ik és IV-ik osztály utasok szállíthatnak.

A 7. és 8. sz. vegyes vonatok Kolozsvár és Brassó között hetenkint csak kétszer közlekednek és pedig:
A 7-ik sz. vonat kiindulva Kolozsvárról Brassó felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 8-ik sz. vonat kiindulva Brassóól Kolozsvár felé minden Keddén és Pénteken.
Csatlakozásban eső vonatokhoz a szárnyvonalakon közlekednek:
A 27. sz. von. Tövisről Gyulafehérvár felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 28. sz. vonat Gyulafehérvárról Tövis felé minden Szerdán és Szombaton.
A 37-ik sz. vonat Kiskapustól Nagyszeben felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 38-ik sz. vonat Nagyszebenről Kiskapus felé minden Szerdán és Szombaton.
Jegyzet: Minden vonattal I-és, II-ik, III-ik és IV-ik osztály utasok szállíthatnak.

A 7. és 8. sz. vegyes vonatok Kolozsvár és Brassó között hetenkint csak kétszer közlekednek és pedig:
A 7-ik sz. vonat kiindulva Kolozsvárról Brassó felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 8-ik sz. vonat kiindulva Brassóól Kolozsvár felé minden Keddén és Pénteken.
Csatlakozásban eső vonatokhoz a szárnyvonalakon közlekednek:
A 27. sz. von. Tövisről Gyulafehérvár felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 28. sz. vonat Gyulafehérvárról Tövis felé minden Szerdán és Szombaton.
A 37-ik sz. vonat Kiskapustól Nagyszeben felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 38-ik sz. vonat Nagyszebenről Kiskapus felé minden Szerdán és Szombaton.
Jegyzet: Minden vonattal I-és, II-ik, III-ik és IV-ik osztály utasok szállíthatnak.

A 7. és 8. sz. vegyes vonatok Kolozsvár és Brassó között hetenkint csak kétszer közlekednek és pedig:
A 7-ik sz. vonat kiindulva Kolozsvárról Brassó felé minden Hétfőn és Csütörtökön.
A 8-ik sz. vonat kiindulva Brassóól Kolozsvár felé minden Keddén és Pé

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi osztálya ezennel közhírré teszi, miszerint a néhai Schütz József hagyatékához tartozó következő ingatlanok, úgy mint: belső-tordai utcában levő 4. számú kőház és udvar 12300 frt., a szállóutcában levő 6. számú kőház 797 frt., a 8. számú kőház 577 frt., az 5. számú faház 182 frt., becsértékben; a Nádas mellett levő szántóföldek közül a 4912. helyr. számú 453 frt., a 4913. helyr. számú 1142 frt., a 4916. helyr. számú 258 frt., a 4917. helyr. számú 1212 frt., a 8648 1/2. helyr. számú 420 frt., a 8649 1/2. helyr. számú 420 frt., a téglamelléki rét 8719 frt. sz. 2752 frt., a 10734, 10735, 10736 1/2, 10736 1/2. helyr. sz. házsongárd feletti sánczok közötti szántók, kaszálók és kőház egynevezett tanya 6485 frt., a házsongárdi szállóhegyben levő kaszáló 10772 frt. sz. 1427 frt., a házsongárdi mezeihez és kaszáló (gyümölcsös és veteményes kert) 10844, 10845. helyr. sz. 6000 frt., szántó 10854. helyr. sz. 324 frt., kaszáló 10864, 10865. helyr. sz. 540 frt. a hidelvi nagyutczai 96. számú ház 3940, 3941. helyr. sz. 1280 frt. és fogolyutczai 3. számú ház 122 frt. sz. 150 frt. becsértékben folyó 1873 évi **september 15, 16 és 17-dik napjain** mindenkor reggeli 9 órától kezdve ezen telekkönyvi hatóság 13. számú irodájában a felek kijelölt sorban, vagy a mint melyekre vevők jelentkeznek, el fognak adni, de csak is becsáron fejtül. A birtokok egyenként fognak árverés alá bocsátatni és kikiáltani a fennebbi becsértékben, melynek 10%-ka készpénzben a venni szándékozók által az árverező biztos kezébe előre letendő. Az árverési feltételek többi pontjai a ki küldött biztosnál törvényszéki bíró Bauer János úrnál bármikor megtekinthetők.

A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának 1873-dik év augusztus 9-kén tartott üléséből.

BIRÓ PÁL, elnök.
JÓNÁS SÁNDOR, h. jegyző.

Szám 464. 1873.

(319)

(3-3)

Árverési hirdetmény.

A szamosújvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságának 1873 évi május-hó 10-kén 46 sz. a. kelt végzése folytán közhírré tétetik, miszerint ügyvéd Munteanu Agoston sz.-újvári lakos felperes javára 500 frt. tőke követelés s járuléka erejéig Marosán János esernoviczi lakos alperesnek végrehajtás útján lefoglalt a sz. újvári 390 tjkben A + 1, 2, 3. rend. sz. a. birtokainak elárverezése a megvizsgálás s jóváhagyott árverezési feltételek mellett, melyek az árverési határidő előtti alóli telekkönyvi irattárban, az árverezési időben pedig törv. kiküldöttnél becslési jegyzőkönyvvel egyetemben megtekinthetők, kívánatra másolatok adhatnak, elrendeltetvén, az árverezés foganatosítására első határidőül 1873 évi **september-hó 6-dik napja** és szükség esetén második határidőül 1873 évi **október-hó 11-dik napja** mindenkor délelőtt 10 órára a helyszínen kinttett azon hozzáadás sal, hogy a fennebbi birtok az első árverezésen csak a becsáron, vagy azon fejtül, a második árverezésen azonban becsáron alól is elfogadhatni.

Együttal azon jelzalogos hitelezők, kik nem a telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, felhívattak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesük végett a telekkönyvi hatóság székhelyén Sz.-újvár városában lakó megbízottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig ide bejelentsek, minthogy ellenkező esetben hivatalból kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni.

Végre mindazok, kik a lefoglalt fennebbi javak iránt tulajdoni, vagy más igény avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek vélnék, szintén felhívattak, hogy igény keresetleiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számított **15 nap alatt**, elsőbbségi bejelentményeiket pedig ingóságokra nézve az árverezés kezdetéig habár külön értesítést nem vettek is, a sz. újvári kir. telekkönyvi hatóságnál benyújtsák, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölszámolása fognak utasíttatni.

A sz.-újvári kir. telekkönyvi hatóságnak 1873 május 10. tartott üléséből.

PÉTERFY DÉNES, kir. törv. elnök helyett.
KARIKA PÁL, kir. tkvezető.

Jertek, buzgó árvendézekkel
Énekeljétek dicsőítő rendet.
Magasztalját egy szívet lelekkel
A seregek Urát, Istenét!

Uj imakönyv
minden
keresztény vallás-
felekezeti számára.

Értesímet szent dalomban
Átám, néked szenteltem.
Elettemben, halálomban
Áldva kérek, légy velem!

STEIN JÁNOS

erdélyi muzeum-egyleti könyvtárosnál megjelent, s
nála, valamint minden magyarországi könyvtárosnál
kapható:

Elmét, szívet Istenhez emelő reggeli és esti fohászok,

Witschel után. Fordította P. SZAKÁCSI VITUS
turi katolikus pap.

Második újonnan átnézett kiadás.

Disz vaszon kötésben 2 frt. Bőrbé kötve aranyfűzővel 2 frt 80 kr.
Diszkiadás, velinapirosan francia bőrbé kötve aranyfűzővel és
kapocscsal 4 frt.

Ajánlani vagy dícsérni Witschel e jeles művét, úgy hiszem, felesleges. A kedves s folyékony költő iránt, párosulva tiszta lelke magasztos s szent érzelmével a keresztényi szeretet, mely végig ömlik rajta, eléggé ajánlják azt. Alap eszmék: „Isten a szeretet.” „A szeretet felebb áll a hitnél.” „Szeretet nélkül a hit, egy tövével nélküli bit.” sat.

És P. Szakácsi Vitusban, e lánglelkű s hőkeblű férfiuban, kinek keresztényi szeretete felebarátai iránt, végtelken jósága, még mai napig is hívei között eléggé ismeretes, e jámbor lelkiatyában, Witschel művének legjobb fordítóját lelő, mert ő a szerzővel együtt érezett, mint maga is előszavában említi: ha ő fennebegett, dicsérve s magasztalva a szentek feletti lényt, kit a szeráfok hárfájuk ezüst húrjaival zengenek, ő is utána lebegett: ha az emberek közé lecsapott, ő is vele. Mily gyönyörű, felséges szavakat mond fordító előszavának végén, méltókat, hogy érezze vésettesen, így megörökítendő ez igéket az utók számára. „Mit lobbantjuk egymás szemére, — ugymond — a vallási viharral letűnt évek gyűlöletes avas előzvényeit, melyeket a kiderült kornak bővebbre szabott palástjával fel kellene fedeznünk. — Ha javuljunk másnak a türelmet, ne legyünk magunk türelmetlenek. Nem derék dolog a szeretet poharát elkészíteni. — Szóval: ha könyörgünk, ne agyarkodjunk; mikor imádkozunk, ne csodáljunk: mert akár a templom, akár a szív oltárára szánt áldozat illatja, ha az a harag, s gyűlölet tűzével gyújtatik meg, soha nem hat fel a seregek Urához, Istenéhez.”

A mű kiállítását illetőleg, a kiadók a boldogult fordítónak irodalmi emlékszoberát akarták ez új kiadás által fölláttatni, s hogy azt ama szép névhez méltóvá tegyék, nem kíméltek semmi anyagi áldozatot.

Az osztrák-magyar monarchia haderőinek szervezete.**A rendeletek tarában ajánlott tan- és kézi-könyv.**

A legújabb adatok alapján. Irta Szendrői Geőcze István m. kir. honvéd főhadnagy és m. kir. Ludovika akadémiai tanár.
I. füzet. A teljes munka ára 2 frt 50 kr.

A „Victoria” piaci házánál kiadó szállások.

- I. Emeleten: négy szoba, konyha, előszoba.
 - II. Földszinten: öt szoba, előszoba.
- Kivehetők részben, vagy egészben.
Értekezhetni a házmesternél ugyanott,
piacszor 7 sz. alatt.

(258)

Lilionesse eltávolít 14 nap
alatt minden börtönszót-
lanságot és redőt, ellőz
görvélyt, szeplőt és māj-
foltot. Garantirozva!

Egy nagy üveg 1 frt 50
kr., Kisebb 80 kr.

Feytona. Feytona. 50 kr.

Ezen híres amerikai szer rögtön
megszünteti minden fogfájalmat.

Ezen szerek Kolozsvárt egyedül
Binder K. gyógyszerésznél kapha-
tók bel-monostortczában.

AZ

első temetkezési intézetet

folyó 1873-dik év augusztus-hó 14-dikétől kezdve, átvette

CZECZ JÁNOS és TÁRSA,

s máttól kezdve a fölvételi iroda, bel-középutezában a **Fölly-háznál** van, a hol a jelen pénzügyviszonyokhoz képest feltűnő olcsó árban, gyorsan és pontosan fognak a temetkezési felszerelések eszközöltetni.

Ennek folytán van szerencsénk tisztelettel tudatni, hogy átvevén az **első temetkezési intézet kezelését**, azt addig is, míg az eczélra felvett helyiségbe berendezhetnők, **üzletünkbe helyeztük át** s bátrak vagyunk

szolid és pontos szolgálatunkat

minden, a temetkezési felszerelésre és azzal járó intézkedésekre vonatkozólag, a n. érd. t. cz. közönségnek felajánlani.

Kolozsvárt, augusztus 14-kén, 1873.

Tisztelettel:

Czecz János és Társa,

bel-középuteza 5 sz. Fölly-ház.

(321)

(1-*)

HUTFLESZ KÁROLY

megvásárol mindennemű magyar- és osztrák állam-papirt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemekeket s leszámítol (escomptirt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bár mily összegű fizetéseket.

Ajánlja legjutányosabb **társasjátékait** és **részlet-jegyeit**, valamint dűsan ellátott **fűszer-tárát**, **bőrke-reskedését** és **gőzlisztet**;

Ugy szintén kitűnő minőségű **fagygyugyertya** és **szappan** gyártmányait.

Az előpataki hajtó pezsgő-porok

magukban foglalják a híres előpataki gyógyforrások oldó vegyalkat részeit és ezen ásványvizek gyógyhatását fokozott mértékben bírják.

Különböző kitűnő hatása van e porok használatának a gyomorhurubban, csomórban, gyomorgöngyösekben, étvágytalanságban, gyomorpuffadásban, emésztési gyöngyösekben, gyomorgöngyösekben, az epe rendetlen el- és kiválasztásában, epedugulás-sűrűség és epekövek ellen és az ezen állapotokból származó mákaos sárgaságban, úgy nemkülönben a test akár mely szervének elnyálkásodásában, nehezes, lelezés és szívdobogás-
ban; a belek zsongtalanságban (erőtlenesség), a székletben, altesti vérpangásban, kezdődő vizkórban, külön-
sen pedig az aranyérben, a vese húgyhólyag és húgyvezeték buntájában, vese- és húgykövek képződése ellen, az anyaméh idegtakarójában és dagasztásban, fehér-folyásban, méhvezeték-rei hajlamban, székletben, fő-
és mellhezi vértörőldésben, mákaos csomókban, rászokásban és méhszenyhen (hypochondria és hysteria).

E porok nélkülözhetetlenek az ingerlő hatású drasztikus hashajtó szereket. Hatásuk biztos, szelíd és fájdalommentes, mivel alkatrészei gyöngyösek, oldó, hűsítő és csillapító természetűek; ugyanazért buzamo-
sabb időig is vesztély nélkül használhatók, — miről a bel- és külföld több orvosi és tudományos tekintélyei és számos betegjei elismerő nyilatkozatokat küldöttek be.

Ara egy 12 adagot tartalmazó doboznak használati utasítással 1 frt. o. é.

Kaphatók e porok minden jelesb gyógyszerárban és minden jelentéke-
nyebb ásvány- és fűszerkereskedésben.

Főraktár és szétküldési iroda Brassában Száva Gerő-
nek a „koronához” címzett gyógyszerárban.